

DISPOZITIA NR. 698 /2017

privind organizarea și desfășurarea concursului pentru analizarea noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane

Președintele Consiliului Județean Hunedoara;

Analizând referatul nr.14565/17.10.2017 al Biroului resurse umane, salarizare și gestiunea funcției publice privind organizarea și desfășurarea concursului pentru analizarea noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane;

Având în vedere adresa Complexului Național Muzeal „Astra” Sibiu înregistrată la Consiliul Județean Hunedoara sub nr.14194/2017, adresa Muzeului Satului Bănățean Timișoara înregistrată la Consiliul Județean Hunedoara sub nr.14558/2017, adresa Complexului Muzeal Arad înregistrată la Consiliul Județean Hunedoara sub nr.14317/2017 și adresa Muzeului Național al Unirii Alba Iulia înregistrată la Consiliul Județean Hunedoara sub nr. 14539/2017;

În baza prevederilor Ordinului Ministrului Culturii nr.2799/2015 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, a Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, a modelului-cadru al caietului de obiective, a modelului-cadru al raportului de activitate, precum și a modelului-cadru al contractului de management;

În conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.189/2008, privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată prin Legea nr.269/2009, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul dispozițiilor art.106 alin.1 din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

DISPUNE:

Art.1 Se aprobă Caietul de obiective, Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului pentru analizarea noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane și Componenta comisiei de concurs, a comisiei de soluționare a contestațiilor și a secretariatului comisiilor respective, în vederea organizării și desfășurării concursului pentru analizarea noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane, conform anexelor nr.1, nr.2 și nr.3, care fac parte integrantă din prezenta.

Art.2 Prezenta va fi dusă la îndeplinire de Biroul resurse umane, salarizare și gestiunea funcției publice și va fi transmisă celor interesați prin grija Serviciului administrație publică locală, relații publice, ATOP din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Hunedoara.

Art.3 Prezenta poate fi contestată în termenul și condițiile Legii contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Mircea Flaviu BOBORA

AVIZAT,
SECRETAR AL JUDEȚULUI,
Dumitru Sorin ȘTEFONI

[Handwritten signature]

Deva, la 19.10. /2017

REFERAT
privind organizarea și desfășurarea concursului pentru analizarea noului proiect de
management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane

Muzeul Civilizației Dacice și Romane funcționează ca instituție publică de cultură în subordinea Consiliului Județean Hunedoara.

Întrucât la evaluarea finală prevăzută la art.37 alin.2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare, managerul instituției a obținut nota 9.96, conform prevederilor art.43¹ alin.1 și alin.2 din actul normativ menționat, acesta are dreptul de a prezenta un nou proiect de management, în conformitate cu cerințele caietului de obiective întocmit de Consiliul Județean Hunedoara, iar termenul de depunere a proiectului de management se stabilește de către autoritate.

Consiliul Județean Hunedoara organizează concurs pentru analizarea noului proiect de management a managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare;

Conform dispozițiilor art.6 alin.1, art.16 și ale art.17 din actul normativ menționat, pentru organizarea concursului pentru analizarea noului proiect se impune elaborarea și aprobarea regulamentului de organizare și desfășurare a concursului, de soluționare a contestațiilor, precum și a caietului de obiective și desemnarea componenței comisiei de concurs și a celei de soluționare a contestațiilor.

Modelul – cadru al caietului de obiective și al regulamentului de organizare și desfășurare al concursului este aprobat prin Ordinul Ministrului Culturii nr.2799/2015.

În conformitate cu prevederile art.11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.189/2008, privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare, caietul de obiective se întocmește de către autoritate pe baza modelului cadru ținând cont de următoarele criterii :

- misiunea instituției publice de cultură;
- evoluțiile economice și socioculturale ale comunității în care instituția publică de cultură își desfășoară activitatea;
- dezvoltarea specifică a instituției publice de cultură.

Caietul de obiective cuprinde prevederi organizatorice, financiare și tehnice privind proiectul de management, după cum urmează:

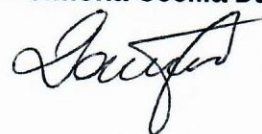
- a) date despre activitatea, bugetul estimat sau cunoscut și specificul instituției publice de cultură;
- b) regulamentul de organizare și funcționare al instituției;
- c) sarcini pentru management;
- d) perioada pentru care se încheie contractul de management, în intervalul de minimum 3 ani și maximum 5 ani;
- e) structura obligatorie a proiectului de management.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.106 din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se propune emiterea unei dispoziții a președintelui Consiliului Județean Hunedoara privind organizarea și desfășurarea concursului pentru analizarea noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane.

**Serviciul juridic-contencios și
relații cu consiliile locale
consilier juridic - Nicoleta Eugenia Cordunianu**

**Biroul resurse umane, salarizare
și gestiunea funcției publice
Șef birou - Simona Cecilia Dănilă**

redactat,
Biroul resurse umane, salarizare
și gestiunea funcției publice
inspector Furca Monica

Nr. 9772/10.10.2017

CĂTRE,

CONSILIUL JUDEȚEAN DEVA

Persoana desemnată din cadrul instituției noastre pentru a face parte din comisia de concurs pentru analizarea noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane este directorul general al instituției: Ștefan Ciprian Anghel.

Cu stimă,

Director general,

Ștefan Ciprian Anghel

MUZEUL SATULUI BĂNĂȚEAN TIMIȘOARA

Aleea Avram Imbroane nr.31, cod 300136

Jud. Timiș, Timișoara – România

tel. 0256 225 588

fax 0356 780 680

CIF. 12546597

www.muzeulsatuluibanatean.ro

MUZEUL SATULUI BĂNĂȚEAN
TIMIȘOARA

Intrare / ieșire

Nr. 1274 / 17.10.2017

CONSILIUL JUDEȚEAN
HUNEDOARA

Nr. 14.558 Registratura Generală
anul 2017 luna 10 ziua 17

Către Consiliul Județean Hunedoara

Urmare adresei dumneavoastră nr. 14.101/09.10.2017, prin care ne solicitați desemnarea din cadrul Muzeului Satului Bănăţean Timișoara a unei persoane care să facă parte din comisia de concurs pentru analizarea noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane, vă răspundem următoarele:

Din partea Muzeului Satului Bănăţean Timișoara va participa domnul Dănuț Radosav, managerul muzeului.

Cu deosebită considerație,

Dănuț Radosav

Dănuț Radosav
Manager

JUDEȚUL ARAD

COMPLEXUL MUZEAL ARAD

Piața George Enescu 1 310131 Arad România
Tel: +40-257-281847 Fax: +40-0357-800035
E-mail:office@museumarad.ro Web:www.museumarad.ro

367/11.10.2017

Către,

CONSILIUL JUDEȚEAN HUNEDOARA

CONSILIUL JUDEȚEAN
HUNEDOARA

Nr. 14317 Registratura Generală
anul 2017 luna 10 ziua 12

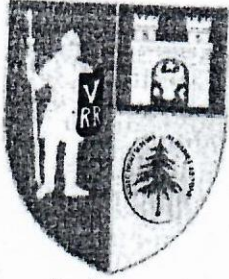
Urmare a solicitării Dumneavoastră, cuprinsă în adresa nr. 14102/09.10.2017, Vă transmit acordul subsemnatului de a face parte din comisia de soluționare a contestațiilor în cadrul procedurii de evaluare a noului proiect de management al managerului Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva.

Cu stimă,

Dr. Peter Hübel,
Manager

Membru fondator

3307/16.10.2017

CONSILIUL JUDEȚEAN
HUNEDOARA
Nr. 14536 Registratura Generală
anul 2017 luna 10 ziua 17

CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA
MUZEUL NAȚIONAL AL UNIRII
Mihai Viteazul, nr. 12-14
Alba Iulia, 510010
Cod fiscal: 4331457
Tel. 0258813300; Fax 0258811853

Către,
Consiliul Județean Hunedoara
Domnului Administrator Public
Dan Stoian

Ca răspuns la adresa D-voastră nr.14104/09.10.2017 și înregistrată la Muzeul Național al Unirii Alba Iulia cu nr.3163.11.10.2017, Vă comunicăm că, persoana desemnată pentru a face parte din Comisia de soluționare a contestațiilor pentru analiza noului proiect de management al managementului Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, este Domnul Gabriel Tiberiu Rustoiu, managerul Muzeului Național al Unirii Alba Iulia.

Cu respect,

Director General - Manager

Dr Gabriel Tiberiu Rustoiu

[Handwritten signature]

CAIET DE OBIECTIVE

privind concursul organizat de Consiliul Județean Hunedoara pentru
analizarea noului proiect de management al managerului
Muzeului Civilizației Dacice și Romane

Perioada de management este de 5 ani, începând cu data de 01.01.2018.

I. Tipul instituției publice de cultură, denumită în continuare instituția: muzeu

În temeiul prevederilor Hotărârii Consiliului Județean Hunedoara nr.3/1992 a fost constituit Consiliul Județean Hunedoara, ca autoritate a administrației publice județene care are în subordine și servicii publice din domeniul culturii. Muzeul Civilizației Dacice și Romane funcționează în subordinea Consiliului Județean Hunedoara ca instituție de cultură, de drept public, cu personalitate juridică.

Conform actului de organizare a instituției, obiectivele instituției sunt următoarele:

- dezvoltarea patrimoniului muzeal prin formele caracteristice de constituire a patrimoniului muzeal: cercetarea și colecționarea de bunuri cu semnificație artistică și documentară de profil;
- asigurarea evidenței și clasării patrimoniului cultural aflat în administrare în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- conservarea și restaurarea bunurilor culturale din patrimoniul deținut;
- punerea în valoare a patrimoniului cultural pe care îl are în administrare prin intermediul expozițiilor permanente și temporare, a programelor culturale și educative, a publicațiilor științifice și de popularizare, prin organizarea unor sesiuni științifice, simpozioane, colocvii, mese rotunde etc.;
- cercetare fundamentală și aplicată, conform programelor anuale de activitate, cu scopul de a cunoaște istoria, tradițiile și cultura populară din județul Hunedoara și pentru a identifica monumente și obiective reprezentative ale culturii materiale și spirituale;
- menținerea unui contact permanent cu mediile de informare, cu organizațiile nonguvernamentale, culturale, instituții de învățământ și cercetare, organisme și foruri naționale de profil;
- menținerea unui contact permanent cu publicul larg pentru identificarea nevoilor și așteptărilor, în scopul orientării programelor culturale și de punere în valoare a patrimoniului cultural administrat în funcție de acestea;
- stimularea participării locuitorilor județului la cunoașterea și revitalizarea activităților culturale și atragerea generației tinere la aceste activități;
- folosirea judicioasă a resurselor și a logisticii muzeale în cadrul unui management instituțional realist și performant.

Principalele activități ale Muzeului se realizează prin:

- a) cercetarea, conform programelor anuale și de perspectivă, a patrimoniului pe care îl deține și a contextelor istorice specifice acestui patrimoniu;
- b) documentarea în vederea depistării, cunoașterii și după caz, a achiziționării de obiecte de patrimoniu pentru completarea și îmbogățirea colecțiilor sale;
- c) evidența, conservarea, restaurarea și păstrarea obiectelor de patrimoniu mobil și imobil;
- d) organizarea cercetărilor arheologice de teren, sistematice și de salvare, ca și a perieghezelor pentru depistarea unor noi situri arheologice;
- e) expunerea, în expoziția permanentă și în expoziții temporare, atât la sediul central, cât și în alte spații, a patrimoniului pe care îl deține;
- f) punerea în valoare și comunicarea publică prin expoziții, publicații și comunicări a rezultatelor cercetărilor științifice muzeologice și istorice;
- g) editarea de materiale de popularizare (ghiduri, cataloage, monografii, pliante, vederi);
- h) contactul permanent cu publicul de toate categoriile;
- i) contactul permanent cu mediile de informare, cu organizații neguvernamentale, organisme culturale, instituții de învățământ și cercetare, muzee și organisme și foruri internaționale, precum UNESCO (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație – Cultură – Știință – Comunicare), ICOM (Consiliul Internațional al Muzeelor), ICOMOS (Consiliul Mondial al Monumentelor și Siturilor), CIDOC (Comitetul Internațional de Documentare pentru Muzeul al ICOM), RNMR (Rețeaua Națională a Muzeelor din România);
- j) cercetarea patrimoniului cultural național și internațional;
- k) formarea specialiștilor în toate domeniile de specialitate pe care le presupun funcțiile de bază ale muzeologiei generale;
- l) servirea, atât ca Laborator de studiu și practică pentru elevi, studenți, doctoranzi, etc., cât și ca instituție de stagiu temporar pentru tineri, specialiști în formare sau profesori din toate țările, potrivit unor programe elaborate în comun cu instituțiile de învățământ interesate și aprobate de Consiliul Județean Hunedoara și Ministerul Culturii și de celelalte organe centrale de specialitate cu atribuții în domeniu.

II. Misiunea instituției

Muzeul Civilizației Dacice și Romane reprezintă o instituție multifuncțională, cultural - științifică de tip socio-uman, fundamentat pe teme științifice cu următoarele funcții: de cercetare, protejare și dezvoltare a patrimoniului, de administrare, conservare, restaurare, educațională sau comunicativă prin punerea în valoare a patrimoniului muzeal.

Misiunea muzeului este organizarea și efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative în domeniile muzeologiei, istoriei, arheologiei, etnografiei, prin investigarea vestigiilor istorice, monumentelor arheologice, mărturiilor documentare și memoriale, artistice și tehnice, păstrate de-a lungul timpului sau descoperite prin cercetări de specialitate, semnificative pentru

istoria și cultura națională, cu scopul teaurizării, conservării și completării colecțiilor muzeale, valorificării lor științifice, expoziționale și instructiv-educative.

III. Date privind evoluțiile economice și socio-culturale specifice comunității în care instituția își desfășoară activitatea.

Străvechile meleaguri hunedorene, nucleu al statului dac, leagăn al formării poporului român și a limbii române și-au făcut simțită din plin prezența în patrimoniul nostru spiritual. Creatorul anonim din Tara Hațegului sau din Zarand, de pe valea Mureșului sau cea a Streiului a transpus dintotdeauna în memoria colectivității mostre din obiceiurile lor, unicate ale eposului eroic sau ale liricii de dor și jale, îmbogățind concomitent universul semenilor săi cu măiestrite lucrături în lemn, în lut sau pânză. Picturile murale din interioarele monumentelor arhitectonice, de la Sântămărie Orlea, Streisângeorgiu, Ostrov, Ribîța, Leșnic, Gurasada sau Crișcior denotă simț artistic inimitabil, pe care meșterii l-au transmis din generație în generație.

Așezare cu un impresionant trecut istoric, ale cărui începuturi datează încă din secolul al XIII-lea, Deva este azi un important centru de interferențe culturale interetnice, al cărui potențial cultural trebuie exploatat la valoarea lui reală. Existența unor instituții de cultură precum Muzeul Civilizației Dacice și Romane, care prin întreaga sa activitate urmărește promovarea valorilor cultural-istorice ale arealului hunedorean pe plan intern și extern, prin organizarea de expoziții și activități cultural-științifice, precum și prin activități de cercetare, conservare, restaurare, protejare, valorificare și îmbogățire a propriului patrimoniu material, atât prin piesele găsite în urma săpăturilor arheologice, cât și prin achiziții; - Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva care este o instituție publică de cultură cu caracter enciclopedic, parte integrantă din sistemul informațional și care se adresează tuturor categoriilor sociale pentru informare, documentare, studiu și lectură, pusă în slujba comunității de mai bine de șase decenii; - Teatrul de Artă Deva, care pune în valoare patrimoniul național și universal al literaturii dramatice și al artei interpretative românești; - Centrul de Cultură și Artă al Județului Hunedoara care este o instituție de cultură a cărei menire este de a promova și de a transmite valorile culturale, având și o contribuție importantă la cercetarea, arhivarea, conservarea și promovarea tradițiilor și creației populare specifice zonelor și subzonelor etno-folclorice din județ, urmărind totodată revitalizarea și protejarea meseriilor tradiționale, susținerea meșterilor populari și a creației contemporane; - Direcția de Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Hunedoara, care are misiunea de a promova în județ strategia Guvernului în domeniul dezvoltării și protejării patrimoniului imobil și mobil, contribuind la educația culturală și civică, promovând principiile primordialității valorii culturale, a libertății creației, a șanselor egale la cultură, a libertății și autonomiei cultelor și a identității culturale în circuitul de valori.

Toate aceste instituții și-au pus deja amprenta asupra a numeroase generații de intelectuali, precum și asupra unor publicații culturale locale deja consacrate, de înaltă ținută științifică (de exemplu Revista „Miorița”, publicație a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Hunedoara, „Vox Libri”, revista Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva și „Sargetia”, publicația Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva, etc.), reprezintă tot atâtea garanții că acest lucru se poate realiza.

Tentativele de diversificare a ofertei culturale și de atragere a publicului, de educare a gustului pentru cultură, sunt relativ noi și încă insuficiente. Cu toate acestea, nu putem să nu apreciem faptul că bibliotecile, muzeele, teatrele, instituțiile de învățământ și cele de cercetare se implică tot mai activ în viața comunității, cu acțiuni și evenimente noi, care au drept obiectiv atragerea publicului, formarea interesului acestuia față de instituțiile de profil și de actul cultural.

Date statistice generale¹

Rețeaua muzeelor și colecțiilor publice a cuprins în anul 2016, un număr de 443 unități de bază și a fost formată din: 400 muzee, 6 monumente, 23 grădini botanice, zoologice, acvarii și 14 rezervații naturale. Activitatea muzeelor s-a desfășurat atât la sediile de bază ale unităților muzeale cât și în cele 318 filiale și secții ale acestora.

Numărul muzeelor și colecțiilor publice în perioada 2015 -2016

Tipul de unitate	Muzee și colecții publice - unități -		Numărul bunurilor culturale și naturale - mii bunuri -		Vizitatori - mii persoane -	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Total	431	443	14974	15623	13052	14197
Muzee de artă	96	96	483	475	2544	2663
Muzee de arheologie și istorie	59	58	4342	4518	3033	3331
Muzee de știință și istorie naturală	10	11	3222	3636	592	600
Muzee de știință și tehnică	14	12	72	72	157	198
Muzee de etnografie și antropologie	119	125	1111	1050	1425	1750
Muzee specializate	29	28	813	815	867	764
Muzee generale	16	17	2197	2195	587	691
Alte muzee (mixte)	47	53	1791	1868	635	700
Monumente	6	6	11	11	244	305
Grădini botanice, zoologie, acvarii	21	23	923	974	2462	2619
Rezervații naturale	14	14	9	9	506	576

Redeschiderea pentru publicul larg a unor unități muzeale, închise temporar, a condus în anul 2016, față de anul 2015, la creșterea cu câte o unitate a numărului de muzee generale și de știință și istorie naturală și cu câte 6 unități a numărului de muzee de etnografie și antropologie și a celui de muzee mixte.

Deși în anul 2016, numărul muzeelor deschise publicului a fost mai mare cu 10 unități muzeale față de anul 2015, au fost scoase din circuitul cultural, prin închiderea temporară, un muzeu de arheologie și istorie, un muzeu specializat și două muzee de știință și tehnică.

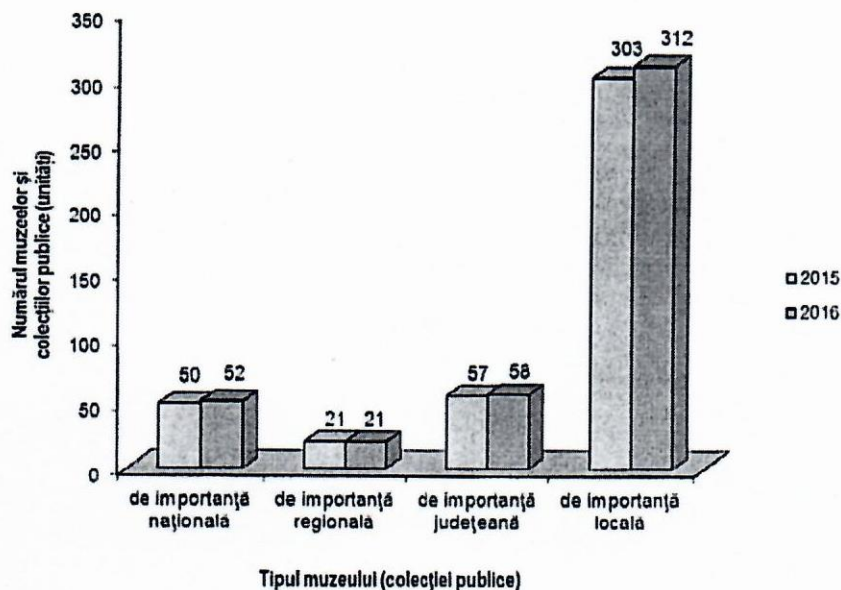
După aria de acoperire teritorială, după mărimea și importanța patrimoniului, în anul 2016 au funcționat: 52 de muzee și colecții publice de importanță națională (cu 31 filiale și secții), 21 de muzee și colecții publice de importanță regională (cu 55 filiale și secții), 58 de muzee și colecții publice de importanță județeană (cu 146 filiale și secții) și 312 muzee și colecții publice de importanță locală (cu 86 filiale și secții).

După forma de proprietate, în anul 2016, au fost deschise publicului 361 muzee și colecții publice proprietate majoritară de stat și 82 muzee și colecții publice proprietate majoritar privată.

¹ Activitatea unităților cultural-artistice, anul 2016 – Institutul Național de Statistică

Suprafața expozițională ocupată de muzee, grădini botanice, zoologice, acvarii și rezervații a totalizat 301883 mii metri pătrați, 98,0% din această suprafață (295961 mii metri pătrați) aparținând rezervațiilor naturale, 1,0% (3032 mii metri pătrați) grădinilor botanice, zoologice, acvariilor și 1,0% (2890 mii metri pătrați) muzeelor și monumentelor.

Distribuția muzeelor și colecțiilor publice, după importanța patrimoniului, în perioada 2015-2016

Numărul bunurilor culturale și naturale, la sfârșitul anului 2016, a fost de 15623 mii, dintre acestea 14640 mii fiind bunuri culturale și piese de muzeu, iar 983 mii reprezintă plante și animale din grădinile botanice, zoologice, acvarii și rezervații naturale.

Pe principalele tipuri de muzee, față de anul 2015 s-a înregistrat o creștere de 649 mii bunuri culturale. Astfel, numărul de bunuri culturale a crescut cu 414 mii la muzeelor de știință și istorie naturală, cu 176 mii la muzeelor de arheologie și istorie, cu 77 mii la muzeele mixte, cu 51 mii la grădinile botanice, zoologice și acvarii și cu 2 mii la muzeele specializate.

Muzeele de etnografie și antropologie au înregistrat o diminuare a numărului de bunuri culturale cu 61 mii bunuri culturale față de anul precedent (de la 1111 mii bunuri culturale înregistrate în anul 2015, la 1050 mii bunuri culturale înregistrate în anul 2016). Scăderi ale numărului de bunuri culturale s-au înregistrat și la muzeele de artă (cu 8 mii bunuri culturale) și la muzeele generale (cu 2 mii bunuri culturale).

În unitățile proprietate majoritară de stat au fost expuse 15481 mii bunuri culturale (99,1%) față de 142 mii bunuri culturale (0,9%) în sectorul privat.

Numărul vizitatorilor la muzee și colecții publice, înregistrat în anul 2016, a fost de 14197 mii persoane, în creștere cu 8,8% (1145 mii persoane) față de anul precedent. Din totalul vizitatorilor, 11002 mii persoane (77,5%) au vizitat muzeele și monumentele, iar 3195 mii persoane (22,5%) au vizitat grădinile botanice, zoologice, acvariile și rezervațiile naturale.

Din punct de vedere al accesului la muzee, din cei 14197 mii de vizitatori, 46,1% au plătit integral biletele de acces, 26,1% au beneficiat de reduceri la bilete, 23,6% au beneficiat de acces gratuit în cursul anului, iar 4,2% au efectuat vizite gratuite în „Noaptea Muzeelor”. Din totalul persoanelor care au vizitat muzeele, monumentele, grădinile botanice, zoologice, acvariile și rezervațiile naturale, 21,4% au fost vizitatori în grupuri organizate.

Numărul vizitatorilor la muzee și colecții publice, după modul de acces, în anul 2016

- mii persoane -

	Total vizitatori	Din care: în grupuri organizate	Întreg	Redus	Gratuit	Gratuit în „Noaptea Muzeelor”
Total	14196,9	3034,4	6543,4	3699,2	3352,2	601,5
Muzee de artă	2663,3	813,7	1015,9	539,5	1014,3	93,6
Muzee de arheologie și istorie	3330,6	525,2	1766,6	1064,3	356,3	143,4
Muzee de știință și istorie naturală	600,0	184,3	216,0	203,0	125,3	55,7
Muzee de știință și tehnică	198,2	54,2	66,3	58,1	36,1	37,7
Muzee de etnografie și antropologie	1750,2	402,3	616,5	371,9	659,9	101,9
Muzee specializate	763,7	239,4	213,3	244,8	229,7	75,9
Muzee generale	690,6	90,8	181,5	203,4	279,9	25,8
Alte muzee (mixte)	699,7	304,3	171,1	213,6	275,4	39,6
Monumente	304,9	25,9	259,9	38,3	5,1	1,7
Grădini botanice, zoologie, acvarii	2619,2	258,1	1680,8	581,1	331,0	26,3
Rezervații naturale	576,5	136,5	355,5	181,2	39,8	-

Din totalul vizitatorilor, cele mai multe persoane au vizitat muzeele de arheologie și istorie (23,5%), muzeele de artă (18,8%) și grădinile botanice, zoologice și acvariile (18,4%), iar cele mai puține persoane au vizitat muzeele de știință și tehnică (1,4%). Monumentele au fost vizitate de 2,1% dintre vizitatori.

Activitățile specifice desfășurate de muzee și colecții publice au cuprins 4247 programe și proiecte educative care s-au adresat populației de toate vârstele. În cadrul proiectelor și programelor desfășurate de muzee au avut loc 9758 activități specifice. În funcție de grupa de vârstă căreia s-au adresat proiectele și programele, peste jumătate dintre participanți au fost persoane cu vârsta de peste 15 ani (55,6%, respectiv 476,6 mii persoane).

În anul 2016, în țara noastră, au fost organizate 1656 *expoziții de bază* și 3038 *expoziții temporare*.

Din punct de vedere al organizării expozițiilor temporare, un număr de 2087 expoziții au fost organizate de muzee (82,2% la sediile muzeelor, iar 17,8% au fost expoziții itinerante), 632 expoziții au fost găzduite de muzee la sediile proprii și 369 au fost expoziții temporare la care au participat muzeele în afara sediilor proprii (organizate la sediile altor muzee din țară sau străinătate).

Numărul personalului din cadrul muzeelor, grădinilor botanice, zoologice, acvariilor și rezervațiilor naturale existent la sfârșitul anului 2016 a fost de 6915 persoane, din care 48,2% personal fiind reprezentat de personalul cu studii superioare. Din totalul personalului, 53,3% l-a reprezentat personalul de specialitate (3683 persoane), iar 58,9% din personalul angajat a fost personal de sex feminin (4070 persoane).

Din totalul personalului de specialitate, 34,5 (1270 persoane) au fost muzeografi, 24,3% (894 persoane) conservatori și restauratori, 6,8% (250 persoane) cercetători, iar 34,4% (1269 persoane) alt personal de specialitate.

În profil teritorial, după mărimea și importanța patrimoniului, în regiunea București – Ilfov se regăsesc 39,8% dintre muzeele, secțiile și filialele muzeelor de importanță națională (33 de unități, din cele 83 existente la nivel național) unde au fost expuse 48,9% din bunurile culturale ale muzeelor de importanță națională.

Din punct de vedere al suprafeței de expunere, cea mai mare suprafață o ocupă rezervațiile naturale, astfel cele mai mari suprafețe de expunere ale acestora sunt în județul Neamț (28749 ha), județul Harghita (437 ha) și în județul Timiș (232 ha).

La nivel național, județul Hunedoara se evidențiază prin amplasarea geografică favorabilă care îi conferă diverse avantaje din punct de vedere economic, turistic, și peisagistic. Pe teritoriul județului Hunedoara se află două parcuri naționale, 41 de rezervații și monumente ale naturii, 21 de situri de importanță comunitară ca parte a rețelei ecologice europene NATURA 2000 în România. Acest potențial turistic constituie una dintre cele mai importante resurse care să încurajeze dezvoltarea economică.

IV. Dezvoltarea specifică a instituției

Muzeul Civilizației Dacice și Romane este o instituție publică de cultură, de drept public, cu personalitate juridică, subordonată Consiliului Județean Hunedoara, fără scop lucrativ, aflată în serviciul societății, care colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării și recreerii, măturii materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, precum și ale mediului înconjurător.

Potrivit obiectului de activitate, competențelor și structurii sale de organizare, Muzeul are următoarele funcții principale:

- constituirea științifică, administrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal;
- cercetarea științifică, evidența, documentarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului muzeal;
- punerea în valoare a patrimoniului muzeal în scopul cunoașterii, educării și recreerii.

Structura de personal se compune din personal contractual care ocupă funcții de conducere și funcții de execuție.

În conformitate cu prevederile Legii muzeelor și a colecțiilor publice nr.311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul Muzeului este organizat și funcționează Consiliul de Administrație, ca organ deliberativ de conducere și Consiliul Științific, ca organ de specialitate alcătuit din specialiști de profil, cu rol consultativ în domeniul cercetării științifice, organizării sau structurării serviciilor, colecțiilor muzeale și activităților culturale.

Funcțiile de conducere din muzeu cuprind următoarele funcții: manager, director, contabil șef, șef serviciu.

Funcțiile de execuție din muzeu cuprind următoarele funcții: cercetător științific, muzeograf, restaurator, conservator, arheolog, consilier juridic, consilier, economist, referent de specialitate, referent, bibliotecar, analist, desenator artistic, gestionar custode, supraveghetor muzeu, muncitor calificat, șofer.

Structura funcțională a Muzeului cuprinde secții, servicii și compartimente. Secțiile sunt organizate la nivel de servicii fiind coordonate de câte un șef serviciu. Serviciile sunt coordonate de către un șef serviciu. Compartimentele sunt coordonate de către manager/director/contabil șef, după caz.

Astfel, Secția de Arheologie Deva, Secția de Arheologie Sarmizegetusa, Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie, Secția de Istorie și Artă Deva, Secția de Restaurare, Investigații, Conservare Deva și Secția de Marketing și Relații cu Publicul sunt organizate la nivel de serviciu cu un număr de minimum 7 posturi de execuție. Serviciul Resurse Umane, Salarizare, Informatică, Administrativ este organizat la nivel de serviciu cu un număr de minimum 7 posturi de execuție.

Compartimentele organizate în cadrul muzeului sunt: Compartimentul Juridic, Compartimentul Evidență Deva, Compartimentul Științele Naturii Deva, Compartimentul Buget, Financiar, Contabilitate și Compartimentul Achiziții Publice.

Organigrama și Regulamentul de organizare și funcționare, în vigoare, ale Muzeului Civilizației Dacice și Romane sunt prevăzute în Anexa nr.1, iar Statul de funcții este prevăzut în Anexa nr.2, la prezentul Caiet de obiective, iar în Anexa nr.3 a Caietului de obiective este prezentat Bugetul aprobat pentru Muzeul Civilizației Dacice și Romane în anii 2014, 2015 și 2016.

4.1. Scurt istoric al instituției, de la înființare până în prezent

Muzeul Civilizației Dacice și Romane își desfășoară activitatea în cadrul Castelului Bethlen, cunoscut și ca Magna Curia, cel mai vechi monument de arhitectură, situat la poalele Cetății Devei, în partea de sud a acesteia.

Vechimea, importanța și frumusețea acestei clădiri în stil baroc a fost motivul pentru care a fost introdusă pe Lista monumentelor istorice (HD-II-m-A-03225).

Clădirea actuală este o construcție ce datează din perioada Renașterii, refăcută în secolul al XVIII-lea.

Debutul funcționării monumentului este incertă, dar prima mențiune documentară datează din 1520 când nobilul Benedict este numit „castellanus et provisor curiae de Dewa”.

De numele lui Francisc Gézsthy comandantul oștilor princiare ajuns în 1581, proprietar al Cetății Devei, se leagă o primă fază de construcție a monumentului Magna Curia, finalizată în 1582. Din acest moment informațiile se înmulțesc, fiind cunoscut faptul că în 1608 domeniul ajunge în posesia lui Gabriel Bethlen, nume de care se leagă altă fază de construcție. Gabriel Bethlen va vinde în 1640 domeniul principelui Rákóczi I.

Din 1743 Magna Curia intra în posesia guvernatorului Transilvaniei contele Ioan Haller de Hallerstein, care inițiază refacerea castelului și de a cărui nume se leagă și ultima mare fază de construcție. În urma acestei intervenții, clădirea capătă o nouă imagine prin adăugarea unui nou nivel, 4 bastioane de colț, o curte exterioară precedată de o poartă de intrare decorată cu două blazoane. Acestea din urmă au fost descoperite cu prilejul cercetărilor arheologice din 1992.

Caracterul de reședință este dat de existența sălii de audiențe cu balconul lobat din mijlocul fațadei, total refăcută. Tot acum, în sala festivă a palatului a fost realizat șemineul rectangular de piatră decorat cu blazoanele de alianță ale familiei Haller-Daniel (lebăda cu gâtul săgetat, blazonul Sofiei Daniel și leul din blazonul lui Ioan Haller).

Remarcabilă este evoluția plastică a fațadei în sensul baroc, preluând elemente occidentale executate de artiști plastici ai școlii de la Cluj.

În perioada de după Ioan Haller, Castelul a intrat în domeniul fiscal al comitatului Hunedoara și a funcționat ca local al administrației financiare.

În anul 1938 Magna Curia a devenit Muzeu Județean, adăpostind colecțiile adunate până în acel moment și dispunând de o suprafață utilă de 2114 mp.

O ultimă refacere a clădirii s-a produs în 1997 când au demarat lucrări de restaurare, fără intervenții structurale, acestea fiind finalizate în 2006.

Începutul muzeului devenea se leagă de momentul înființării „Societății de Istorie și Arheologie a Comitatului Hunedoara” în 1880. Aceasta prin statutele aprobate, prevedea înființarea unui muzeu de antichități, obiectiv realizat doi ani mai târziu.

În paralel cu colecția de antichități se constituie și colecțiile de etnografie mineralogie, paleontologie și ornitologie.

Conform Legii din 1886 și a hotărârii Prefecturii Județului Hunedoara, muzeul primește denumirea de Muzeul Comitatului Hunedoara care își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul acestuia.

Colecțiile muzeului au fost depozitate într-o casă particulară și din 1890 în șase săli de clasă ale Școlii de Științe Exacte actualmente Colegiul Național Decebal Deva.

Muzeul, după periplul prin diferite locații, în 1938 primește ca și sediu Castelul Magna Curia, spațiu în care funcționează și în prezent.

După 1944 a fost organizată prima expoziție permanentă pe „temeiul științei istorice materialiste”. Ca peste tot în blocul socialist, consecința directă a centralizării a dus la ideologizarea instituțiilor, folosite tot mai mult în scopuri propagandistice. Nici Muzeul Civilizației Dacice și Romane nu a fost ocolit de acest curent, prin urmare în 1970 a fost organizată o nouă expoziție permanentă care avea ca tematică „Evoluția societății de la apariția ei până la formarea statelor feudale românești”.

La conducerea Muzeului din Deva s-au aflat cercetători care s-au impus în cultura științifică din care amintim pe Tégylás Gabor, Iosif Mallasz, Octavian Floca.

În mai 1981 expoziția de bază cu caracter permanent a fost refăcută, parterul fiind dedicat expunerii pieselor arheologice reprezentative: artefacte dacice și romane, tezaure monetare, machete ale cetăților dacice, etc, etajul fiind destinat istoriei moderne și contemporane. În 1987 Secția de Artă a muzeului a fost găzduită în spațiul Palatului Prefecturii.

În urma deciziei Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor din 4 iulie 1994 denumirea instituției se schimbă din Muzeul Județean în Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.

În toată această perioadă clădirea Magna Curia nu a suferit intervenții de structură, dar starea avansată de degradare a impus refacerea acesteia. Prin urmare în 1997 au fost demarate lucrările de restaurare, finalizate în 2006.

Acestea au avut menirea de a reda pe cât posibil splendoarea de altădată a palatului și face din el un punct de atracție pentru localnici și vizitatori și astfel să reprezinte, alături de Cetatea Devei, o emblemă a orașului.

La sfârșitul anului 2011 s-a finalizat și reabilitarea corpului administrativ ce cuprinde pe lângă ansamblul de birouri și depozitele necesare păstrării colecțiilor muzeale la standardele impuse de legislație

În proprietatea Muzeului Județean a intrat în anii 1960 clădirea anexă care a devenit sediul expozițional pentru colecția de științele naturii. În anul 1968 la parterul clădirii au fost realizate printre cele mai reușite diorame, la vremea respectivă, reprezentând ecosistemele județului (flora și fauna). În anii 1986, la etajul clădirii anexe, a fost organizată expoziția „Memoria naturală a pământului hunedorean” și în paralel cu cele două expoziții de bază, Secția de Științele Naturii organiza în medie 2-3 expoziții temporare pe an.

Ambele expoziții au avut un caracter permanent până în anul 2008 moment în care această clădire a intrat în reamenajare, finalizată în 2011, acesta având ca funcționalități: depozite de arheologie, artă, științele naturii, spațiul cu destinație de tezaur, bibliotecă documentară, sală de lectură, laboratoare, săli de conferință și birouri administrative.

Colecția de Științele Naturii urmează să fie valorificată expozițional în clădirea Magna Curia, restaurată. În spațiul aferent celor două clădiri funcționează un Lapidarium, care adăpostește o colecție de monumente romane, provenite din cercetările arheologice de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa, Micia, Germisara, etc.

- Secția de Arheologie Sarmizegetusa are în administrare muzeul de sit și parcul arheologic Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa.

Muzeul de la Sarmizegetusa a fost înființat în 1924, într-un fost han din centrul comunei Sarmizegetusa și reorganizat în 1976. Expoziția permanentă organizată aici era alcătuită din piese provenite din cercetări arheologice din siturile arheologice realizate începând cu anii 1883, precum și din descoperiri întâmplătoare de pe raza comunei. Astăzi muzeul este dezafectat și folosește ca depozit pentru piese de mari dimensiuni.

În 1982 la Secția de Arheologie din Sarmizegetusa se vernisează o expoziție nouă, un muzeu de sit, ce avea să prezinte cele mai semnificative descoperiri din cadrul obiectivelor cercetate, într-un nou sediu, construit în perioada interbelică aflat în apropierea sitului arheologic.

Din punct de vedere administrativ, muzeul din Sarmizegetusa a aparținut de Primăria din localitate până în anul 1990, când devine Secție a muzeului devenit.

Urmare reparației capitale a clădirii, în anul 2010, cu prilejul manifestărilor „Dies Traiani”, la etajul clădirii a fost vernisată o expoziție permanentă în spiritul arheologiei experimentale. A fost adăugată ca noutate utilizarea reconstituirilor provenite din cercetarea arheologică, a câtorva tipuri de echipamente militare prezente în armata romană precum și vestimentație civilă.

- Secția de Etnografie și Artă Populară Orăștie situată în Piața Aurel Vlaicu, a fost înființată în anul 1952 ca Muzeu de Istorie al raionului Orăștie.

În anul 1973 a devenit Muzeu de Artă Populară în subordinea Primăriei Orăștie, iar din anul 1990 se constituie ca secție a Muzeului Civilizației Dacice și Romane Deva.

Această secție deține o colecție de arheologie cu piese descoperite în zona Orăștiei, piese aparținând perioadei antice, evului mediu precum și o semnificativă colecție de etnografie.

- Expoziția Memorială Aurel Vlaicu (sat Aurel Vlaicu, orașul Geoagiu, nr. 177). În satul Binținți, azi Aurel Vlaicu, la împlinirea a 70 de ani de la nașterea inginerului român, (1952) pilot și inventator, pionier al aviației române și mondiale, în casa părintească a

acestui, s-au strâns o parte din obiectele care i-au aparținut, punându-se bazele unui muzeu memorial.

La aniversarea centenarului nașterii pilotului, în 1982, a fost construit un nou spațiu în imediata vecinătate a casei, unde a fost reorganizată expoziția memorială „Aurel Vlaicu”. Aceasta prezintă o serie de planuri ale invențiilor în original, tipuri de avioane, obiecte personale caiete de studii, fotografii.

- Expoziția de Istorie Locală și Artă Populară Brad (municipiul Brad, str. Cloșca, nr. 2, cod poștal 335200) a fost înființată în anul 1987 pe baza unor colecții particulare „colecția Safian” care cuprindea piese de etnografie din Țara Zarandului, colecție îmbogățită pe parcurs prin donații. Aceasta conține icoane pe sticlă, fotografii, precum și o valoroasă colecție de grafică, semnată Marcel Olinescu.

În curtea Secției de la Brad a fost achiziționată, strămutată și restaurată pentru expunere o casă țărănească de sec. XIX-lea reprezentativă pentru zona zărăndeană. Colecția numără peste 780 de piese.

- Casa-Muzeu „Avram Iancu” de la Baia de Criș (localitate Baia de Criș, strada Florilor, nr. 1, comuna, cod poștal 337005) a fost inaugurată în anul 2002 pe locul vechii case unde a decedat Avram Iancu. În cele două săli de expoziție permanentă sunt prezentate documente, stampe, fotografii de epocă despre eroul român în Revoluția de la 1848-1849. În a doua sală este organizat un interior moșesc din zona Zarandului cu obiecte de mobilier, uz casnic, îmbrăcăminte și țesături din Baia de Criș.

- Complexul de Monumente Tebea. A fost inaugurat în anul 1972, cu ocazia sărbătoririi bicentenarului răscoalei lui Horea, Cloșca și Crișan. Colecția cuprinde obiecte de etnografie, artă populară, ceramică colectate din Zarand.

În ciuda provizoratului, datorat perioadelor de restaurare a celor două clădiri, Muzeul Civilizației Dacice și Romane și-a desfășurat toate funcțiunile specifice acestei instituții de profil.

Colecțiile deja existente, au fost substanțial îmbogățite în urma cercetărilor arheologice precum și colectărilor de teren, achizițiilor și donațiilor. De asemenea a fost încurajată dezvoltarea unor activități noi precum arheologia experimentală.

Cercetarea științifică s-a desfășurat în toate secțiile de specialitate, atât în cadrul Muzeului cât și în colaborare cu alte instituții de profil din țară și străinătate, prin intermediul protocoalelor și a parteneriatelor.

Deși în condițiile prezentate mai sus (cele două renovări), nu a putut fi realizată la sediul central al Muzeului Civilizației Dacice și Romane o expoziție de bază, patrimoniul existent și rezultatele ultimelor cercetări au fost puse în circulație prin cadrul expozițiilor temporare, organizate la sediul principal al Muzeului Civilizației Dacice și Romane precum și în celelalte sedii aparținând muzeului.

A fost promovată o politică care a avut ca obiectiv creșterea dinamicii circulației pieselor și informației urmărind itinerarea, cunoașterea și promovarea lor la instituții de profil din țară și străinătate.

Cercetătorii instituției au pus în valoare rezultatele studiilor prin lucrări științifice publicate în reviste de specialitate, precum și materiale promoționale (broșuri, pliante, insigne, etc).

Patrimoniul mobil al muzeului a beneficiat de serviciul de restaurare calificat în laboratoarele proprii și în cazul în care s-au impus intervenții speciale, au fost apelate laboratoare din țară s-au străinătate. O atenție specială a fost acordată secției de conservare și evidență computerizată care și-a îndreptat atenția asupra condițiilor de protejare a pieselor intrate în inventarele instituției și monitorizarea lor, fiind ulterior introduse în baza de date.

De asemenea această secție are atribuții legate de schimbul de piese de patrimoniu între instituțiile muzeale, încurajând mobilitatea în condiții de maximă siguranță a pieselor spre mai buna cunoaștere a acestora. În toată această perioadă nu a fost neglijată comunicarea și schimbul de idei cu alți cercetători, muzeul devesan reușind să organizeze în fiecare an sesiunea muzeului, precum și o serie de simpozioane și colocvii tematice, participând la rândul lor la manifestări de natură științifică.

Comunicarea s-a îndreptat și spre palierul educațional în cadrul pedagogiei muzeale, prin parteneriate școlare, ateliere de lucru și manifestări interactive organizate de instituție.

Muzeul Civilizației Dacice și Romane deține la Deva două imobile: Castelul Magna Curia cu 44 de încăperi cu o suprafață de 2114 mp. Suprafața respectivă este atribuită organizării expoziției de bază a Muzeului, care se află în fază de proiect. Până la definitivarea tematicii expoziționale, aici se organizează expoziții cu caracter temporar. A doua locație este Clădirea Administrativă care cuprinde 27 de încăperi din care 17 sunt spații de lucru pentru personalul de specialitate a instituției în suprafață de 676,79 mp și 10 încăperi pentru biblioteca documentară, depozite și laboratorul de restaurare în suprafață de 688,62 mp. Tot la Deva, muzeul mai beneficiază de un spațiu pivnița Castelului, în suprafață de 235,44 mp unde este organizat depozitul Lapidariu care cuprinde piese descoperite la Ulpia Traiana, Micia, Germisara, Aquae etc. De asemenea în grădina castelului în anul 2012 a fost construit un nou spațiu expoziție Lapidariu în suprafață de 1218 mp.

La Ulpia Traiana Sarmizegetusa muzeul are două clădiri: „muzeul vechi” cu 9 încăperi depozite în suprafață de 250,72 mp și clădirea propriu zisă a muzeului, în care funcționează din 1982, cu 19 încăperi din care în 9 sunt atribuite expoziției de bază cu suprafața de 182,87 mp, 7 încăperi spații de lucru și anexe cu suprafața de 124,54 mp, și 3 încăperi spații de depozit în suprafață de 33,2 mp și un spațiu expozițional lapidariu amenajat în curtea muzeului în suprafață de 40 mp.

La Brad muzeul are o clădire cu 20 de încăperi din care 11 sunt ocupate cu expoziția de bază cu suprafața de 288,49 mp, 4 încăperi spațiu de lucru și anexe în suprafață de 67,16 mp și 5 încăperi cu 33,4 mp depozite.

Casa muzeu Avram Iancu din Baia de Criș cuprinde două încăperi cu o suprafață de 20 mp.

La Orăștie muzeul deține un imobil cu 11 încăperi din care 5 sunt pentru expoziția de bază cu o suprafață de 169 mp, 5 pentru depozite cu suprafața de 100 mp și 1 încăpere spațiu de lucru de 22 mp.

Expoziția Memorială Aurel Vlaicu deține 1 sala expozițională la parterul unui imobil construit în preajma casei memoriale și are o suprafață de 96 mp.

4.2. Criterii de performanță ale instituției în ultimii trei ani:

Nr. Crt.	Indicatori de performanță	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
1.	Cheltuieli pe beneficiar (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/nr. de beneficiari	Subvenție 3.999.056 lei + venituri 805.734 lei - cheltuieli de capital 142.056 lei: nr.beneficiari 90.000 = 51,80 lei	Subvenție 3.468.506 lei + venituri 1.037.000 lei - cheltuieli de capital 159828 lei: nr.beneficiari 130.000 = 33,42 lei	Sbvenție 3.554.431 lei + venituri 853.579 lei - cheltuieli de capital 318.060 lei: nr.beneficiari 140.000 = 29,21 lei
2.	Fonduri nerambursabile atrase (lei)	1.Proiectul „Centru pentru valorizarea proiectelor cultural-științifice în arheologie” (CERES) în colaborare cu MNIR București, LAVIMAR Consult SRL și Institutul Național Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică INOE 2000 Fonduri nerambursabile în sumă de 6380 lei	1.Proiectul „Centru pentru valorizarea proiectelor cultural-științifice în arheologie” (CERES) în colaborare cu MNIR București, LAVIMAR Consult SRL și Institutul Național Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică INOE 2000 Fonduri nerambursabile în sumă de 29.900 lei 2.Proiectul „Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei”. (SEE 2009-2014; LINIA DE PROIECTE	1.Proiectul „Centru pentru valorizarea proiectelor cultural-științifice în arheologie” (CERES) în colaborare cu MNIR București, LAVIMAR Consult SRL și Institutul Național Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică INOE 2000 Fonduri nerambursabile în sumă de 60.607 lei 2.Proiectul „Când viața cotidiană antică devine patrimoniu UNESCO. Scanarea, restaurarea digitală și contextualizarea artefactelor dacice din Munții Orăștiei”. (SEE 2009-2014;

			PA16/RO12, Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural). Fonduri nerambursabile în sumă de 68.661 lei	LINIA DE PROIECTE PA16/RO12, Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural). Fonduri nerambursabile în sumă de 68.661 lei
3.	Număr de activități educaționale	28	30	30
4.	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	148	190	343
5.	Număr de beneficiari neplătitori	23.738	61.273	71.327
6.	Număr de beneficiari plătitori	66.262	68.727	68.673
7.	Număr de expoziții/Număr de reprezentații/Frecvența medie zilnică	17 cu frecvență lunară(Exponatul lunii) și trimestrială	20 cu frecvență lunară(Exponatul lunii) și trimestrială	20 cu frecvență lunară (Exponatul lunii) și trimestrială
8.	Număr de proiecte/acțiuni culturale	51	57	64
9.	Venituri proprii din activitatea de bază	805.734	1.037.000 lei	853.579 lei
10.	Venituri proprii din alte activități	Potrivit prevederilor legale în materie, instituția nu desfășoară alte activități decât cele prevăzute în obiectul de activitate.	Potrivit prevederilor legale în materie, instituția nu desfășoară alte activități decât cele prevăzute în obiectul de activitate.	Potrivit prevederilor legale în materie, instituția nu desfășoară alte activități decât cele prevăzute în obiectul de activitate.

4.3. Scurtă descriere a patrimoniului instituției (sediul, spații, dotări etc.)

Patrimoniul Muzeului este alcătuit din totalitatea bunurilor, a drepturilor și obligațiilor cu caracter patrimonial ale muzeului sau, după caz, ale colecțiilor publice asupra unor bunuri aflate în proprietatea publică și/sau privată.

Patrimoniul imobiliar al Muzeului cuprinde dreptul de administrare asupra următoarelor:

a) imobile:

- sediul central : Deva, B-dul 1 Decembrie, nr.39, cod poștal 330005;

- sediile secundare:

- Brad, str. Cloșca, nr.2, cod poștal 335200;
- Orăștie, Piața Aurel Vlaicu, nr.1, cod poștal 335700;
- Aurel Vlaicu, sat Aurel Vlaicu, nr. 177, oraș Geoagiu, cod poștal 335401;
- Sarmizegetusa, str. Principală, nr.1, cod poștal 337415;
- Casa - muzeu Avram Iancu de la Baia de Criș, str. Florilor, nr.1, cod poștal 337005;

imobile în care se află săli de expoziție, depozite, laboratoare, birouri ale specialiștilor, biblioteca documentară, sala de conferințe, magazii;

b) situri și rezervații care au caracter arheologic, istoric și etnografic, constituite din terenuri și construcții aferente.

Patrimoniul Muzeului poate fi îmbogățit și completat prin achiziții, donații, sponsorizări, precum și prin preluarea în regim de comodat sau prin transfer, cu acordul părților, de bunuri, aparținând unor instituții publice ale administrației publice centrale și locale, unor persoane juridice de drept public și/sau privat, unor persoane fizice din țară și străinătate.

Bunurile mobile și imobile aflate în administrarea Muzeului se gestionează potrivit dispozițiilor în vigoare, conducerea instituției fiind obligată să aplice măsurile prevăzute de lege, în vederea protejării acestora.

În ultimii ani au fost realizate o serie de reparații curente privind reamenajarea și redimensionarea spațiilor de expunere a pieselor care fac obiectul expozițiilor temporare, de depozitare a patrimoniului mobil, a spațiilor afectate circuitului administrativ și al publicului vizitator, precum și obligativitatea separării celor trei funcții, de protejare și conservare a patrimoniului aflat în depozit, circuitul de vizitare și spațiile destinate birourilor.

În această direcție s-au înscris și acțiunile manageriale de reabilitare a spațiilor expoziționale și a sediilor aparținând Muzeului Civilizației Dacice și Romane de pe teritoriul județului. Astfel, pe lângă lucrările curente, cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara, s-a pus în valoare din punct de vedere estetic sediul secției de la Orăștie, în care funcționează Muzeul de Etnografie și Artă Populară, prin reabilitarea fațadelor și efectuarea unor lucrări de reparații interioare. efectuat diverse lucrări de reparații interioare și exterioare la secția de la Brad Au fost efectuate diverse lucrări de reparații interioare și exterioare la Expoziția de Istorie Locală și Etnografie Brad. De asemenea, s-a reabilitat spațiul expozițional din cadrul Casei memoriale „Aurel Vlaicu”. Tot în acest context se înscrie și acțiunea de reparații curente efectuate la clădirea muzeului vechi „Hadrian Daicoviciu” și la situl Ulpia Traiana Sarmizegetusa, acțiune de o deosebită anvergură ce a vizat îmbunătățirea serviciilor oferite publicului vizitator.

Au fost realizate două module în aer liber, părți ale Lapidariului de la Deva și amenajarea unui Lapidariu la Sarmizegetusa

Fiecare dintre spațiile și sediile Muzeului Civilizației Dacice și Romane de pe teritoriul județului, dispune de dotări specifice, săli de expoziție, vitrine, sisteme de supraveghere audio – video, pentru efracția și situații de urgență (incendiu), precum și echipamente audio – video pentru diferite evenimente culturale specifice.

4.4. Lista programelor și proiectelor desfășurate în ultimii trei ani.

Nr. crt.	Numele programelor și ale proiectelor	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Programul: Program de manifestări științifice - simpozioane și conferințe	2014	2015	2016
	Proiectele:			
	- Reprezentări, semne și simboluri. Religie și magie	2014		
	- Mișcarea memorandistă și implicarea ei în viața politică a Transilvaniei (120 de ani). Rolul femeilor hunedorene (Elena Pop Hossu-Longin, Ana Petco, etc.)	2014		
	- Ziua mondială a biodiversității	2014		
	- Ziua mondială a mediului	2014		
	- Sesiunea anuală de rapoarte arheologice	2014		
	- Sesiunea anuală a muzeului			
	- Piese arheologice minore și semnificația lor, Ediția a IV-a		2015	
	- Rolul femeii în Societatea Contemporană și Europeană, Ediția a III-a		2015	
	- Sesiunea Anuală de Rapoarte arheologice		2015	
	- Sesiunea anuală a muzeului		2015	
	- Ziua mondială a mediului			2016
	- Representations Sygns and Symbols			2016
	- Cercetare, Cultură, Educație			2016
	- Sesiunea anuală a MCDR			
2.	Programul: Program de expoziții temporare	2014	2015	2016
	Proiectele:			
	- Cetatea restituită orașului	2014		
	- Arme albe și de foc din sec. VIII-XX	2014		
	- Obiecte de tezaur din colecțiile MCDR	2014		
	- Din pământ în vitrină	2014		
	- Expoziție de sculptură și origami	2014		
	- Trepte spre cer – între sacru și profan	2014		
	- Sentimentul naturii	2014		
	- Impresie, sentiment	2014		
	- Exponatul lunii	2014		
	- Petale zburătoare-Peisajul	2014		
	- Expoziție pictorului chinez He Lihong	2014		

- Expoziție de pictură, grafică, tehnici mixte și elemente de artă urbană	2014		
- Expoziție de icoane	2014		
- Artă naivă în Țara Zarandului	2014		
- 80 de ani de activitate sportivă. Clubul „Mica” Brad	2014		
- Lemnul, de la materie la spirit	2014		
- Eroul necunoscut	2014		
- Exponatul lunii		2015	
- Matrița de la Sarmizegetusa Regia		2015	
- Arhitectura tradițională în județul Hunedoara		2015	
- Penitența, artă și speranță		2015	
- Cu gândurile mele		2015	
- Incursiuni în arta restaurării și valorificării patrimoniului cultural-național		2015	
- Lutul frământat, pământ cu suflet		2015	
- Drumuri și cioburi			
- Carte veche din colecția Muzeului Civilizației Dacice și Romane		2015	
- Bisericile Muzeului Țăranului		2015	
- Dor de primăvară - Sentimente și flori din grădina sufletului		2015	
- Ritmuri cromatice			
- Expoziție de reptile vii		2015	
- Căile ferate din Transilvania în perioada 1867-1914		2015	
- Tonuri de primăvară			
- Familia regală a României în imagini			
- Culorile Africii		2015	
- Ipostaze ale feminității		2015	
- Culoarea în natură			
- Peisajul hunedorean surprins în creația artiștilor hunedoreni			2016
- Exponatul lunii			2016
- Matrița de bronz de la Sarmizegetusa Regia			2016
- Cetatea Devei redată orașului			2016
- In mundi vanitas			2016
- Valea Hațegului în Jurassic			
- Frumusețea de lângă noi			2016
- Egiptul faraonilor			
- Radiografii			2016
- Dacii de la munte, dacii de la câmpie			2016
- Piatră, formă și culoare			
- Tradiții meșteșugărești			2016
- Visual Thesaurus			
- Viziuni plastice			2016
- la zărăndeană – artă, echilibru, rafinament			2016
- Retrospectivă Nicolae Truță			2016
- Expoziție de artă bizantină			2016
- Muzeul din Deva – arc peste timp			2016

	<ul style="list-style-type: none"> - Mărturiile ale culturii și spiritualității românești - Societatea de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara. Scurtă istorie - Locuiri umane la Ardeu 			2016
3.	Programul: Program de promovare și conștientizare a valorii patrimoniului cultural autohton	2014	2015	2016
	<p>Proiectele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orăștie – 790 de ani de atestare documentară - 100 de ani de la începerea Primului Război Mondial - 230 de ani de la Răscoala condusă de Horea, Cloșca și Crișan - Bătălia de pe Câmpul Pâinii - Personalități orăștiene - Panteonul de la Țebea. Comemorarea a 142 de ani de la moartea lui Avram Iancu - Comemorarea a 143 de ani de la moartea lui Avram Iancu - Comemorarea a 102 de ani de la moartea aviatorului Aurel Vlaicu - Semnificația istorică a Bătăliei de pe Câmpul Pâinii Ediția a III-a - 97 de ani de la Marea Unire - Serbările naționale de la Țebea - Festivalul daco-roman „In Memoriam Dorin Alicu” - Serbările naționale de la Țebea - Comemorarea aviatorului Aurel Vlaicu - „Istorie și memorie – Călan, 55 ca oraș. Perspective și strategii de dezvoltare socio-economice și turistico-culturale” 	<p>2014 2014 2014 2014 2014 2014</p>	<p>2015 2015 2015 2015 2015</p>	<p>2016 2016 2016 2016</p>
4.	Programul: Program evenimente cultural educaționale	2014	2015	2016
	<p>Proiectele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziua Porților Deschise – Mintia, Sarmizegetusa Regia, Sarmizegetusa Romană, Rapoltu Mare, Ardeu-Cetățuie - Noaptea albă a muzeelor (Deva și Orăștie) - Ziua Internațională a Copilului - Săptămâna „Sa stii mai multe ,sa fii mai bun” - Festivalul Magna Curia – „Vă place Brahms?” - Ruta împăraților romani - Festivalul „Bucuria Crăciunului” - Festivalul DAC FEST 	<p>2014 2014 2014 2014 2014 2014 2014 2014</p>	<p>2015</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Pe urmele strămoșilor - DacOs 2015 - Ardeu – Cetățuie – contribuții arheologice - Curcubul culorilor - Ateliere de lucru - Festivalul național „Bucuria copilăriei”, Ediția a III-a - Festivalul internațional de folclor multietnic „Rădăcinile noastre”, Ediția a III-a - Concurs de cultură și civilizație franceză „La France chez nous”, Ediția a III-a - Noaptea Muzeelor (Deva și Orăștie) - Festivalul DAC FEST - Ziua Internațională a Copilului - Săptămâna „Sa stii mai multe, sa fii mai bun” - Noaptea cercetătorilor - Opera Nights - Festivalul Bucuria Crăciunului 		2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015 2015	
	<ul style="list-style-type: none"> - Eminesciana - Noi și natura - Dacii de la munte, dacii de la câmpie - Săptămâna altfel - Noaptea muzeelor (Deva și Orăștie) - Ziua Internațională a copilului - Școala de vară de restaurare ceramică - Târgul meșterilor populari zărândeni - Ateliere de vacanță - Serbările de la Costești - Festivalul DacFest 2016 - Noaptea Cercetătorilor - Seară spaniolă - Pe urmele dacilor și romanilor - Concert Piazzola - Piano „Modus Vivendi” - Concert Heicziner Miklos - Atelierul de hârtie - Concert: Ziua mondială a educației - Concurs: Zestrea românească - Festival-concurs Praznic luminos - Bucuria Crăciunului 			2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016 2016
5.	Programul: Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu	2014	2015	2016
	Proiectele: <ul style="list-style-type: none"> - Restaurare 35 de obiecte din care: refacere legătură carte veche – 20 buc; restaurare piese piatră Lapidarium – 4 buc; restaurare icoane pictate pe sticlă – 10 buc; restaurare piesă hexagonală bronz – 1 buc. 	2014		
			2015	

	<p>- Restaurare 20 de obiecte din care: refacere legătură carte veche – 10 buc; restarurare piese piatră – 4 buc; restaurare icoane pictate pe sticlă – 5 buc; restaurare piesă fier – 1 buc.</p> <p>- Restaurare 41 de obiecte din care: refacere legătură carte veche – 20 buc; restarurare statuie Menhir – 1 buc; restaurare icoane pictate pe sticlă – 20 buc;</p>			2016
--	---	--	--	------

4.5. Programul minimal realizat pe ultimii 3 ani

Nr. Crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)	Buget consumat la finele anului
----------	---------	--------------------------------	------------------------------------	-----------------------	---------------------------------	---------------------------------

ANUL 2014

1.	Program de manifestări științifice - simpozioane și conferințe	Valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii MCDR și a celor din țară și străinătate	6	<ul style="list-style-type: none"> - Reprezentări, semne și simboluri. Religie și magie - Mișcarea memorandistă și implicarea ei în viața politică a Transilvaniei (120 de ani). Rolul femeilor hunedoarene (Elena Pop Hossu - Longin, Ana Petco, etc.) - Ziua mondială a biodiversității - Ziua mondială a mediului - Sesiunea anuală de rapoarte arheologice - Sesiunea anuală a muzeului 	63.800	63.800
2.	Program de expoziții temporare	Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a	17	<ul style="list-style-type: none"> - Cetatea restituită orașului - Arme albe și de foc din sec. VIII-XX - Obiecte de tezaur din colecțiile MCDR - Din pământ în vitrină - Expoziție de sculptură 	109.642	109.642

		cunoaște valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR		<ul style="list-style-type: none"> și origami - Trepte spre cer – între sacru și profan - Sentimentul naturii - Impresie, sentiment - Exponatul lunii - Petale zburătoare - Peisajul - Expoziție pictorului chinez He Lihong - Expoziție de pictură, grafică, tehnici mixte și elemente de artă urbană - Expoziție de icoane - Artă naivă în Țara Zarandului - 80 de ani de activitate sportivă. Clubul „Mica” Brad - Lemnul, de la materie la spirit - Eroul necunoscut 		
3.	Program de promovare și conștientizare a valorii patrimoniului cultural autohton	Programul constă în organizarea unor evenimente cu caracter științific și istoric de evocare și conștientizare a valorilor patrimoniale din județul Hunedoara	6	<ul style="list-style-type: none"> - Orăștie – 790 de ani de atestare documentară - 100 de ani de la începerea Primului Război Mondial - 230 de ani de la Răscoala condusă de Horea, Cloșca și Crișan - Bătălia de pe Câmpul Pâinii - Personalități orăștience - Panteonul de la Tebea. Comemorarea a 142 de ani de la moartea lui Avram Iancu 	28.000	28.000
4.	Program evenimente culturale educaționale	Creșterea vizibilității MCDR prin desfășurarea unor activități pe domenii de specialitate: istorie, natură, cultură și organizarea	8	<ul style="list-style-type: none"> - Ziua Porților Deschise – Mintia, Sarmizegetusa Regia, Sarmizegetusa Romană, Rapoltu Mare, Ardeu-Cetățuie - Noaptea albă a muzeelor (Deva și Orăștie) - Ziua Internațională a 	43.000	43.000

		grupurilor de lucru în cadrul cărora specialiștii din Secțiile de Istorie, Restaurare și Științele Naturii pun la dispoziție informații și activități practice dedicate elevilor și studenților		Copilului - Săptămâna „Sa stii mai multe ,sa fii mai bun” - Festivalul Magna Curia – „Vă place Brahms?” - Ruta împăraților romani - Festivalul „Bucuria Crăciunului” - Festivalul DAC FEST		
5.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare	35	Restaurare obiecte de metal, ceramică, piatră, marmură, icoane pictate pe sticlă sau lemn și pagini carte	122.000	121.230

ANUL 2015

1.	Program de manifestări științifice - simpozioane și conferințe	Valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii MCDR și a celor din țară și străinătate	5	- Piese arheologice minore și semnificația lor, Ediția a IV-a - Rolul femeii în Societatea Contemporană și Europeană, Ediția a III-a - Sesiunea Anuală de Rapoarte arheologice - Sesiunea anuală a muzeului - Ziua mondială a mediului	45.110	43.540
2.	Program de expoziții temporare	Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR	20	- Exponatul lunii - Matrița de la Sarmizegetusa Regia - Arhitectura tradițională în județul Hunedoara - Penitența, artă și speranță - Cu gândurile mele - Incursiuni în arta restaurării și valorificării patrimoniului cultural-național - Lutul frământat, pământ cu suflet - Drumuri și cioburi - Carte veche din colecția Muzeului Civilizației	110.700	99.665

				<p>Dacice și Romane</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bisericile Muzeului Țăranului - Dor de primăvară Sentimente și flori din grădina sufletului - Ritmuri cromatice - Expoziție de reptile vii - Căile ferate din Transilvania în perioada 1867-1914 - Tonuri de primăvară - Familia regală a României în imagini - Culoarele Africii - Ipostaze ale feminității - Culoarea în natură - Peisajul hunedorean surprins în creația artiștilor hunedoreni 		
3.	Program de promovare și conștientizare a valorii patrimoniului cultural autohton	Programul constă în organizarea unor evenimente cu caracter științific și istoric de evocare și conștientizare a valorilor patrimoniale din județul Hunedoara	5	<ul style="list-style-type: none"> - Comemorarea a 143 de ani de la moartea lui Avram Iancu - Comemorarea a 102 de ani de la moartea aviatorului Aurel Vlaicu - Semnificația istorică a Bătăliei de pe Câmpul Pâinii Ediția a III-a - 97 de ani de la Marea Unire; - Serbările naționale de la Țebea 	10.954	10.954
4.	Program evenimente culturale educaționale	Creșterea vizibilității MCDR prin desfășurarea unor activități pe domenii de specialitate: istorie, natură, cultură și organizarea grupurilor de lucru în cadrul cărora specialiștii din Secțiile de Istorie, Restaurare și Științele Naturii pun la dispoziție informații și activități practice	15	<ul style="list-style-type: none"> - Pe urmele strămoșilor - DacOs 2015 - Ardeu – Cetățuie – contribuții arheologice - Curcubeul culorilor - Ateliere de lucru - Festivalul național „Bucuria copilăriei”, Ediția a III-a - Festivalul internațional de folclor multiethnic „Rădăcinile noastre”, Ediția a III-a - Concurs de cultură și civilizație franceză „La France chez nous”, Ediția a III-a - Noaptea Muzeelor(Deva 	80.235	78.636

		dedicate elevilor și studenților		si Orăștie) - Festivalul DAC FEST - Ziua Internațională a Copilului - Săptămâna „Sa stii mai multe, sa fii mai bun” - Noaptea cercetătorilor - Opera Nights - Festivalul Bucuria Crăciunului		
5.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare	20	Restaurare obiecte de metal, ceramică, piatră, marmură, icoane pictate pe sticlă sau lemn și pagini carte	93.500	93.051

ANUL 2016

1.	Program de manifestări științifice - simpozioane și conferințe	Valorificarea și popularizarea rezultatelor cercetării științifice desfășurate de către specialiștii MCDR și a celor din țară și străinătate	3	- Representations Sygns and Symbols - Cercetare, Cultură, Educație - Sesiunea anuală a MCDR	22.500	21.603
2.	Program de expoziții temporare	Programul își propune realizarea evenimentelor expoziționale care oferă publicului vizitator posibilitatea de a cunoaște valoarea patrimonială a colecțiilor de specialitate din cadrul MCDR	20	- Exponatul lunii - Matrița de bronz de la Sarmizegetusa Regia - Cetatea Devei redată orașului - In mundi vanitas - Valea Hațegului în Jurassic - Frumusețea de lângă noi - Egiptul faraonilor - Radiografii - Dacii de la munte, dacii de la câmpie - Piatră, formă și culoare - Tradiții meșteșugărești - Visual Thesaurus - Viziuni plastice - la zărăndeană – artă, echilibru, rafinament - Retrospectivă Nicolae Truță - Expoziție de artă	35.027	34.208

				<p>bizantină</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muzeul din Deva – arc peste timp - Mărturii ale culturii și spiritualității românești - Societatea de Istorie și Arheologie a comitatului Hunedoara. Scurtă istorie - Locuiri umane la Ardeu 		
3.	Program de promovare și conștientizare a valorii patrimoniului cultural autohton	Programul constă în organizarea unor evenimente cu caracter științific și istoric de evocare și conștientizare a valorilor patrimoniale din județul Hunedoara	4	<ul style="list-style-type: none"> - Festivalul daco-roman „In Memoriam Dorin Alicu” - Serbările naționale de la Țebea - Comemorarea aviatorului Aurel Vlaicu - „Istorie și memorie – Călan, 55 ca oraș. Perspective și strategii de dezvoltare socio-economice și turistico-culturale” 	32.000	31.000
4.	Program evenimente culturale educaționale	Creșterea vizibilității MCDR prin desfășurarea unor activități pe domenii de specialitate: istorie, natură, cultură și organizarea grupurilor de lucru în cadrul cărora specialiștii din Secțiunile de Istorie, Restaurare și Științele Naturii pun la dispoziție informații și activități practice dedicate elevilor și studenților	21	<ul style="list-style-type: none"> - Eminesciana - Noi și natura - Dacii de la munte, dacii de la câmpie - Săptămâna altfel - Noaptea muzeelor (Deva și Orăștie) - Ziua Internațională a copilului - Școala de vară de restaurare ceramică - Târgul meșterilor populari zărândeni - Ateliere de vacanță - Serbările de la Costești - Festivalul DacFest 2016 - Noaptea Cercetătorilor - Seară spaniolă - Pe urmele dacilor și romanilor - Concert Piazzola - Piano „Modus Vivendi” - Concert Heicziner Miklos 	35.844	34.178

				- Atelierul de hârtie - Concert: Ziua mondială a educației - Concurs: Zestrea românească - Festival-concurs Praznic luminos - Bucuria Crăciunului		
5.	Program de restaurare a obiectelor de patrimoniu	Restaurarea unor bunuri de patrimoniu aflate într-un stadiu avansat de degradare	41	Restaurare obiecte de metal, ceramică, piatră, marmură, icoane pictate pe sticlă sau lemn și pagini carte	82.400	82.397

V. Sarcini pentru management

Managementul va avea următoarele sarcini pentru durata proiectului de management:

1. Muzeul Civilizației Dacice și Romane instituție de cultură finanțată din buget public, își propune o strategie de dezvoltare instituțională care să cuprindă activități de natură științifică, cercetare, cultural-educativă, expozițională, conservare și restaurare, cât și de evidență, prin îndeplinirea următoarelor sarcini de management:

- stabilirea principalelor obiective rezultate din strategia de dezvoltare;
- elaborarea și implementarea programelor și proiectelor pentru realizarea strategiei de dezvoltare;
- dezvoltarea unui plan de evenimente și activități culturale și creative care să fie raportate exclusiv la identitatea, viziunea, valorile și colecțiile muzeului;
- continuarea programelor culturale de anvergură ale muzeului, precum și dezvoltarea de noi programe de punere în valoare a patrimoniului cultural administrat;
- organizarea de acțiuni educative de specialitate adresate elevilor și tinerilor dar și publicului larg;
- coordonarea activității de valorificare a colecțiilor muzeale prin organizarea de expoziții, sesiuni de comunicări, realizarea unor materiale publicitare performante, elaborarea de studii în domeniul științei, informării și comunicării, participarea la conferințe de specialitate în țară și străinătate, publicarea în reviste de specialitate;
- creșterea gradului de atractivitate al muzeului în scopul atragerii unui număr cât mai mare de vizitatori, prin diversificarea continuă a serviciilor oferite de muzeu, respectiv îmbunătățirea și ajustarea ofertei culturale și a materialelor publicitare și de promovare pentru diferite segmente de public ;
- promovarea turismului cultural din județul Hunedoara;

- dezvoltarea colaborării cu instituțiile de învățământ și cu societatea civilă, reprezentată de organizații non-guvernamentale din domeniul culturii, educației și mediu;
- dezvoltarea colaborării cu instituții și organisme de profil din țară și străinătate;
- atragerea de fonduri și granturi în vederea dezvoltării activității și a proiectelor instituției;
- participarea în calitate de partener la proiecte cu finanțare guvernamentală și europeană;
- creșterea ponderii veniturilor proprii și în același timp a gradului de acoperire din aceste surse a cheltuielilor administrative ale instituției;
- îmbogățirea patrimoniului muzeal prin donații, achiziții și cercetare arheologică ;
- depozitarea, întreținerea, conservarea și restaurarea patrimoniului deținut în administrare, în condiții conforme standardelor europene generale, precum și a normelor prevăzute în legislația în vigoare în domeniu;
- îmbunătățirea sistemului de evidență și de digitizare a patrimoniului cultural mobil din cadrul muzeului;
- asigurarea inventarierii bunurilor culturale deținute;
- continuarea activității de clasare în categoria fond și tezaur a bunurilor culturale mobile;
- asigurarea participării personalului la programe de formare și specializare;

2. îndeplinirea tuturor obligațiilor care derivă din aprobarea proiectului de management și în conformitate cu ordinele/dispozițiile/hotărârile autorității, respectiv cele prevăzute în legislația în vigoare și în reglementările care privesc funcționarea instituției;

3. transmiterea către autoritate, conform dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare ordonanța de urgență, a rapoartelor de activitate și a tuturor comunicărilor necesare.

4. constituirea științifică, administrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului;
5. cercetarea științifică, evidența, documentarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului;
6. punerea în valoare a patrimoniului în scopul cunoașterii, educării și recreerii;
7. elaborarea și punerea în aplicare a proiectelor de restaurare, cercetare, punere în valoare și dezvoltare a patrimoniului.

VI. Structura și conținutul proiectului de management

Proiectul întocmit de candidat este limitat la un număr minim de 60 pagini + anexe și trebuie să conțină punctul de vedere al candidatului asupra dezvoltării instituției pe durata proiectului de management. În întocmirea proiectului se cere utilizarea termenilor conform definițiilor prevăzute în ordonanța de urgență.

În evaluarea proiectului de management se va urmări modul în care oferta candidatului răspunde sarcinilor formulate în baza prevederilor art. 12 alin. (1) din ordonanța de urgență, având

în vedere următoarele prevederi, care reprezintă totodată și criteriile generale de analiză și notare a proiectelor de management:

- a) analiza socio-culturală a mediului în care își desfășoară activitatea instituția și propuneri privind evoluția acesteia în sistemul instituțional existent;
- b) analiza activității instituției și, în funcție de specific, propuneri privind îmbunătățirea acesteia;
- c) analiza organizării instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, după caz;
- d) analiza situației economico-financiare a instituției;
- e) strategia, programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției publice de cultură, conform sarcinilor formulate de autoritate;
- f) o previziune a evoluției economico-financiare a instituției publice de cultură, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse.

Proiectul, structurat obligatoriu pe modelul de mai jos, trebuie să conțină soluții manageriale concrete, în vederea funcționării și dezvoltării instituției, pe baza sarcinilor formulate de autoritate.

A. Analiza socio-culturală a mediului în care își desfășoară activitatea instituția și propuneri privind evoluția acesteia în sistemul instituțional existent:

1. instituții, organizații, grupuri informale (analiza factorilor interesați) care se adresează aceleiași comunități;
2. analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări);
3. analiza imaginii existente a instituției și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia;
4. propuneri pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari (studii de consum, cercetări, alte surse de informare);
5. grupurile-țintă ale activităților instituției pe termen scurt/mediu;
6. profilul beneficiarului actual.

B. Analiza activității instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia:

1. analiza programelor și a proiectelor instituției;
2. concluzii:
  - 2.1. reformularea mesajului, după caz;
  - 2.2. descrierea principalelor direcții pentru îndeplinirea misiunii.

C. Analiza organizării instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, după caz:

1. analiza reglementărilor interne ale instituției și a actelor normative incidente;

2. propuneri privind modificarea reglementărilor interne;
3. analiza capacității instituționale din punctul de vedere al resursei umane proprii și/sau externalizate;
4. analiza capacității instituționale din punct de vedere al spațiilor și patrimoniului instituției, propuneri de îmbunătățire;
5. viziunea proprie asupra utilizării instituției delegării, ca modalitate legală de asigurare a continuității procesului managerial.

D. Analiza situației economico-financiare a instituției:

Analiza financiară, pe baza datelor cuprinse în caietul de obiective:

1. analiza datelor de buget din caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție:

1.1. bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

1.2. bugetul de cheltuieli (personal; bunuri și servicii din care: cheltuieli de întreținere, colaboratori; cheltuieli de capital);

2. analiza comparativă a cheltuielilor (estimate și, după caz, realizate) în perioada/perioadele indicată/indicate în caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție:

Nr. crt.	Programul/Proiectul	Devizul estimat	Devizul realizat	Observații, comentarii, concluzii
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Total:	Total:	Total:	

3. soluții și propuneri privind gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției:

3.1. analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției (în funcție de tipurile de produse/servicii oferite de instituțiile de cultură - spectacole, expoziții, servicii infodocumentare etc.), pe categorii de produse/servicii, precum și pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;

3.2. analiza veniturilor proprii realizate din alte activități ale instituției;

3.3 analiza veniturilor realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale;

4. soluții și propuneri privind gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor:

4.1. analiza ponderii cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor;

- 4.2. analiza ponderii cheltuielilor de capital din bugetul total;
- 4.3. analiza gradului de acoperire a cheltuielilor cu salariile din subvenție/alocație;
- 4.4. ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele individuale de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile);
- 4.5. cheltuieli pe beneficiar, din care:
  - a) din subvenție;
  - b) din venituri proprii.

E. Strategia, programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate:

Propuneri, pentru întreaga perioadă de management:

1. viziune;
2. misiune;
3. obiective (generale și specifice);
4. strategia culturală, pentru întreaga perioadă de management;
5. strategia și planul de marketing;
6. programe propuse pentru întreaga perioadă de management;
7. proiectele din cadrul programelor;
8. alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management.

F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției publice de cultură, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse

1. Proiectul de buget de venituri și cheltuieli pe perioada managementului:

Nr. crt.	Categorii	Anul	Anul	Anul .....
(1)	(2)	(3)	(...)	(...)
1.	TOTAL VENITURI, din care 1.a. venituri proprii, din care 1.a.1. venituri din activitatea de bază 1.a.2. surse atrase 1.a.3. alte venituri proprii 1.b. subvenții/alocații 1.c. alte venituri			
2.	TOTAL CHELTUIELI, din care 2.a. Cheltuieli de personal,			

din care			
2.a.1. Cheltuieli cu salariile			
2.a.2. Alte cheltuieli de personal			
2.b. Cheltuieli cu bunuri și servicii,			
din care			
2.b.1. Cheltuieli pentru proiecte			
2.b.2. Cheltuieli cu colaboratorii			
2.b.3. Cheltuieli pentru reparații curente			
2.b.4. Cheltuieli de întreținere			
2.b.5. Alte cheltuieli cu bunuri și servicii			
2.c. Cheltuieli de capital			

2. Numărul estimat al beneficiarilor pentru perioada managementului:

2.1. la sediu;

2.2. în afara sediului.

3. Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program* (lei)
Primul an de management					
1.					
...					
...					
Al doilea an de management					
1.					
...					
...					
.....					
1.					
...					
...					

*) Bugetul alocat pentru programul minimal.

VII. Alte precizări

Managerul Muzeului Civilizației Dacice și Romane, în baza unei cereri motivate, poate solicita informații suplimentare, necesare elaborării proiectului de management de la Biroul resurse umane, salarizare și gestiunea funcției publice din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Hunedoara la telefon 0254 211350 int.183, e-mail cjudhunedoara@yahoo.com.

VIII. Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezentul caiet de obiective.

Președinte,
Mircea Flaviu BOBORA

Secretar al județului,
Dumitru Sorin ȘTEFONI